

WIE PROFITEERT VAN SCHALIEGAS?

Als schaliegas op termijn effectief tot lagere energiekosten leidt, dan gaat daar ontegenzeggelijk een economische stimulans van uit, niet alleen voor de Verenigde Staten maar ook voor andere regio's. Zo levert de mogelijkheid om goedkoop Amerikaans gas in te voeren aan Europa een betere onderhandelingspositie op tegenover Rusland en het Midden-Oosten. Daarnaast zouden veel activiteiten in de verwerkende industrie die door hogere energiekosten werden verplaatst naar lagelonenlanden, terug kunnen worden gehaald. Dit zou gunstig zijn voor de werkgelegenheid terwijl een lagere import van energie de handelsbalans sterk zou verbeteren. In theorie kan ook het nadelige effect van hogere energieprijzen op de economische groei en de inflatie worden getemperd als schaliegas aan de hooggespannen verwachtingen kan beantwoorden.

WAT ZIJN DE NADELEN EN IS SCHALIEGAS RENDABEL?

De winning van schaliegas heeft een aantal neveneffecten. Het afvalwater wordt besmet met benzene, radioactieve stoffen en corrosieve zouten. Het gevaar bestaat dat dit via ondergrondse waterwegen in bronnen, rivieren en waterreservoirs terechtkomt. Het vrijgekomen methaangas is ook een broeikasgas dat opwarming van het klimaat veroorzaakt. Daarnaast wordt er gevreesd voor een hoger risico op aardbevingen. Of deze gevaren genoeg aandacht krijgen, valt te bezien nu de commerciële belangen groot zijn.

Om schaliegaswinning rendabel te maken, moet de gasprijs op langere termijn hoog genoeg zijn om de hoge kosten en financiële risico's van schaliegasontginning te verantwoorden. Voorlopig is het zover nog niet. Door het

HET ONTGINNEN VAN SCHALIEGAS IS IN DE EERSTE PLAATS EEN AMERIKAANS FENOMEEN. DE HELFT TOT TWEEDERDE VAN DE SCHALIEGASRESERVES BEVINDT ZICH IN DE VS

overaanbod in de Verenigde Staten daalde de aardgasprijs in het voorjaar van 2012 naar het laagste niveau in tien jaar. Na een heropleving in de tweede jaarhelft werd aardgas de voorbije weken opnieuw flink goedkoper. Om bij die lagere prijzen toch rendabel te opereren zal de winning van schaliegas efficiënter en dus goedkoper moeten. Kostenbeheersing is ook al gewenst omdat verschillende bedrijvenwaardeverminderingen hebben moeten boeken op hun overgenomen schaliegasactiva, een rechtstreeks gevolg van de lage gasprijs. Een mogelijke oplossing is het gas vloeibaar te maken en als LNG (vloeibaar aardgas) uit te voeren naar Europa en Azië, waar de prijzen een stuk hoger liggen omdat deze er gekoppeld worden aan de prijs van ruwe olie. Dit is in de Verenigde Staten niet het geval. Hoe dan ook blijft gas moeilijker verhandelbaar dan olie.

Het is ook niet uitgesloten dat de producenten de negatieve milieugevolgen zullen moeten meerekenen in hun productiekosten. Daarnaast mag ook de lange opstarttijd van de schaliegasprojecten niet uit het oog worden verloren, met name met het oog op de financiering ervan. Het kan tot vijf jaar duren om vast te stellen of er

ook commerciële hoeveelheden schaliegas beschikbaar zijn. Daarna duurt het nog eens vijf jaar voor de productie van start kan gaan.

HOE ZIT HET MET SCHALIEGAS IN EUROPA?

Europa loopt ver achter op de Verenigde Staten bij de winning van schaliegas. Dat komt in de eerste plaats omdat de geologie in Europa veel complexer is. Het bruikbare gas zit hier meestal veel dieper en de ondergrondse steenlagen zijn ook harder waardoor het gas moeilijker te ontginnen is. Bovendien zijn veel Westeuropese overheden niet snel genegen om proefboringen toe te staan in dichtbevolkte gebieden. De Fransen willen niets weten van fracking terwijl ook Nederland en Luxemburg boringen naar schaliegas hebben opgeschort. In Duitsland, de meest veelbelovende regio voor schaliegas, heeft de regering van de deelstaat Noordrijn-Westfalen een voorafgaand onderzoek bevolen naar de risico's van fracking.

WAT ZIT ERIN VOOR DE BELEGGERS?

Energiereuzen als Shell, Total en Exxon Mobil zijn al jaren bezig met schaliegasprojecten, zij het met wisselend succes. De investeringen in schaliegas moeten worden beschouwd als een manier om de reserves op langere termijn aan te vullen. Zo investeert Shell 1 miljard dollar per jaar in de exploitatie van schaliegas in China. Seismische tests en proefboringen zullen bepalen of er wordt doorgegaan met een project in het oosten van Oekraïne. Deze tests leveren niet altijd het gehoopte resultaat op. Exxon Mobil trok zich zelfs helemaal terug uit het schaliegasrijke Polen na tegenvallende proefboringen. Naast de oliemajors is er nog een hele reeks bedrijven die indirect profiteren van een mogelijk succes van schaliegas. Denk bijvoorbeeld aan dienstverleners die materialen leveren voor boorputten en fracking, beheerders van olie- en gaspijplijnen en producenten van metalen buizen.

Schaliegas moeilijker winbaar dan normaal gas

